

มาตรการ DSR กลุ่มเปราะบาง ... กระทบอัตราการเติบโตสินเชื่อรายย่อย 0.5%

จากกระแสข่าวช่วงประมาณ 1 เดือนที่ผ่านมา น่าจะเป็นสัญญาณที่ยืนยันได้ว่า ธปท. อยู่ระหว่างการดำเนินการใน 2 เรื่องสำคัญเพื่อดูแลประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาหนี้ครัวเรือน ได้แก่ 1. การกำหนดแนวทางการปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้ากลุ่มเปราะบาง **ควบคู่ไปกับ** 2. การเตรียมกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับการปล่อยสินเชื่อโดยพิจารณาจากภาระหนี้ต่อรายได้ (DSR) โดยขณะนี้ ยังคงอยู่ระหว่างรอการเปิดเผยรายละเอียดอย่างเป็นทางการจากธปท. อย่างไรก็ตามก็ดี ศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับประเมินผลในเบื้องต้น เฉพาะสำหรับมาตรการส่วนแรก นั่นคือ การกำหนดแนวทางการปล่อยสินเชื่อสำหรับลูกค้ากลุ่มเปราะบางที่อาจจะเกิดขึ้นไว้ดังนี้

- เป้าหมายแรกของการกำหนดแนวทางการปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้ากลุ่มเปราะบาง เน้นที่กลุ่มผู้ที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท/เดือน นำร่องโดยธนาคารพาณิชย์และบริษัทลูกของธนาคาร ซึ่งจะต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้นในการอนุมัติสินเชื่อก้อนใหม่ (New Booking) ให้กับลูกค้าดังกล่าว

ทั้งนี้ ธ.พ. และบริษัทลูกจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกันระหว่างความสามารถในการชำระคืนหนี้และสถานะของรายได้ของผู้กู้กลุ่มนี้มากขึ้นในการพิจารณาอนุมัติผลิตภัณฑ์สินเชื่อรายย่อยก้อนใหม่ หรือให้วงเงินเพิ่มเติมแก่ลูกค้าเดิม โดยหลังจากที่รวมภาระของสินเชื่อก้อนใหม่แล้ว สัดส่วนภาระหนี้ต่อรายได้ (DSR) ของลูกค้ากลุ่มนี้ **ไม่ควรอยู่สูงกว่าระดับ 70%**

นอกจากนี้ จากข้อมูลในเบื้องต้น คาดว่า ผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่สถาบันการเงินจะต้องอนุมัติอย่างระมัดระวังมากขึ้นให้กับกลุ่มผู้ที่มีความเปราะบาง น่าจะอยู่ในกลุ่มสินเชื่อรายย่อย ไม่ว่าจะเป็นสินเชื่อซึ่งมีที่อยู่อาศัย/ยานพาหนะเป็นหลักประกัน (Home for Cash/Car for Cash) และสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งสร้างภาระการผ่อนชำระเป็นเวลานาน รวมถึงสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน สินเชื่อส่วนบุคคลที่หักงวดผ่อนชำระจากบัญชีธนาคาร และสินเชื่อสำหรับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันอื่นๆ ขณะที่อาจมีข้อยกเว้นสำหรับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งได้รับการดูแลจากเกณฑ์การปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย หรือมาตรการ LTV ไปแล้วก่อนหน้านี้ รวมถึงสินเชื่อซึ่งผู้กู้มีวัตถุประสงค์ในการประกอบอาชีพ เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อสภาพคล่องของผู้ประกอบการ

- **สำหรับผลกระทบจากเงื่อนไขที่เข้มงวดขึ้นสำหรับการปล่อยสินเชื่อแก่ผู้กู้กลุ่มเปราะบางของธ.พ. นั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสินเชื่อธ.พ. น่าจะอยู่ในกรอบประมาณ 1-20% ของยอดสินเชื่อรายย่อยปล่อยใหม่รวมของธ.พ.และบริษัทลูกแต่ละแห่ง หากยังคงมีลักษณะการปล่อยสินเชื่อในแบบเดิมก่อนที่มาตรการมีผล** ซึ่งระดับของผลกระทบจะมีความแตกต่างกันตามโครงสร้างของฐานลูกค้า และการระงับตัวของพอร์ตผลิตภัณฑ์สินเชื่อรายย่อย โดยธ.พ.และบริษัทลูกที่เน้นขยายฐานลูกค้าในกลุ่มที่มีรายได้ระดับกลาง-ล่าง และ/หรือมีความเชี่ยวชาญเฉพาะในผลิตภัณฑ์สินเชื่อเพียงบางประเภท ก็อาจต้องเพิ่มความเข้มงวดในการอนุมัติสินเชื่อก้อนใหม่ และเตรียมวางแผนช่องทางและกลยุทธ์เพื่อปรับตัวในระยะข้างหน้า
- **ส่วนผลกระทบต่อภาพรวมสินเชื่อรายย่อยของระบบธนาคารพาณิชย์นั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่าผลกระทบจากเงื่อนไขการปล่อยกู้กลุ่มเปราะบางดังกล่าวต่ออัตราการเติบโตของสินเชื่อรายย่อยของระบบธ.พ.ไทยปีนี้ น่าจะอยู่ที่ประมาณ 0.5%** ซึ่งอาจกดดันให้ภาพรวมการเติบโตของสินเชื่อรายย่อยของระบบธ.พ.ไทยที่ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดการณ์ไว้ที่ 6.5% มีโอกาสชะลอลงมาอยู่ที่ 6.0% ซึ่งเป็นกรอบล่างของช่วงประมาณการที่ 6.0-7.0% โดยในการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าว มีสมมติฐานหลัก 2 ข้อ คือ 1. ธ.พ. และบริษัทลูกทยอยเริ่มเดินตามแนวทางดูแลการปล่อยสินเชื่อโดยคำนึงถึงสัดส่วน DSR ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมตั้งแต่ในช่วงไตรมาส 3/2562 เป็นต้นไป และ 2. ธ.พ.และบริษัทลูกไม่สามารถขยายฐานลูกค้ารายย่อยไปยังกลุ่มอื่นๆ ซึ่งไม่มีปัญหาความเปราะบางทางการเงิน มีสัดส่วน DSR ไม่สูง หรือมีฐานรายได้สูงกว่า 30,000 บาท ต่อเดือนมาทดแทนได้

อย่างไรก็ดี ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า ผลกระทบสุทธิที่ท้ายสุด ยังคงขึ้นอยู่กับรายละเอียดที่ชัดเจนของแนวทางจากธ.พ. และความยืดหยุ่นในการรับมือ/บริหารจัดการ และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการปล่อยสินเชื่อของธ.พ.และบริษัทลูก ที่คงจะต้องมีการเพิ่มสัดส่วนน้ำหนักการปล่อยสินเชื่อไปยังลูกค้ากลุ่มอื่นที่มีความสามารถในการชำระหนี้มากขึ้นในช่วงที่เหลือของปี นอกจากนี้ แนวทางการดูแลการปล่อยสินเชื่อในเชิงคุณภาพดังกล่าว น่าจะช่วยให้ธนาคารพาณิชย์สามารถติดตามดูแลลูกค้าที่เป็นกลุ่มเสี่ยงได้อย่างรวดเร็วและใกล้ชิดมากขึ้น ซึ่งย่อมจะช่วยให้คุณภาพหนี้ของสินเชื่อที่ปล่อยใหม่ดีขึ้น และช่วยลดแรงกดดันต่อการบริหารจัดการปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ลงได้อีกทางหนึ่ง
- **เมื่อมองต่อไปในระยะข้างหน้า ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า จุดจับตาที่อาจมีผลกระทบมากกว่าจะอยู่ที่มาตรฐานการปล่อยสินเชื่อโดยพิจารณาภาระหนี้ต่อรายได้ (DSR) ซึ่งขณะนี้ น่าจะอยู่ระหว่างการเตรียมกำหนดนิยาม/ประเภทของรายได้ โดยเฉพาะการคำนวณรายได้กรณีที่ถูกไม่มีรายได้ประจำ รวมไปถึงการคำนวณภาระหนี้สิน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งจะทำให้สถาบันการเงินแต่ละแห่ง สามารถประเมินข้อมูลความสามารถในการชำระหนี้และรายได้สุทธิของผู้กู้ ตลอดจนจนความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อบนมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้ หากมาตรฐานกลางสำหรับการคำนวณสัดส่วน DSR มีความเข้มงวดมากขึ้น ก็อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาสินเชื่อก้อนใหม่ของสถาบันการเงินให้แก่ผู้กู้รายย่อยที่มีภาระหนี้บางส่วนอยู่ก่อนแล้วได้ในอนาคต**

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบต่อผู้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

บริการทุกระดับประทับใจ